

**FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN PROFİLLERİ
VE BAŞARILARINI ETKİLEDİĞİNE İNANDIKLARI
FAKTÖRLER; K.S.Ü. ÖRNEĞİ**

**FACULTY OF SCIENCES AND ARTS STUDENT'S PROFILES AND
FACTORS THAT THEY BELIEVE TO EFFECT THEIR SUCCESS;
K.S.Ü. SAMPLE**

Mehmet ÇİTİL*, **Esin İSPİR****, **Ömer SÖĞÜT*****, **Erdoğan BÜYÜKKASAP******

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin profilleri ve başarılarına etki eden faktörleri belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda gerekli literatür taraması yapılarak K.S.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi Fen Bölümlerinden rast gele seçilmiş 141 öğrenciye, 15 açık uçlu, 13 kapalı uçlu sorulardan oluşan bir anket uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin orta gelir düzeyinde oldukları ve başarısını en çok ortam ve ekonomik sebeplerin etkilediği tespit edilmiştir. Bu öğrencilere gerekli (fiziki ve sosyal) ortam ve ekonomik destek sağlanarak (burs, kredi vb.) başarıları arttırılabilir.

Anahtar kelimeler: Ders başarısı, sosyoekonomik durum, öğrenci profili, bilgisayar kullanımı

ABSTRACT

The aim of this study is to determine profiles of university students and factors that the effect their success. With this aim, the review of literature on the subject has been concluded and a poll which include 15 open-end and 13 close-end question has been applied to 141 randomly selected students from Science departments of K.S.Ü. Faculty of Sciences and Arts.

According to findings which obtained form this research, students of Faculty of Sciences and Arts were medium income level and their success effected most of

* Yrd.Doç.Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Matematik Bölümü, citil@ksu.edu.tr

** Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü, esinispir@ksu.edu.tr

*** Doç.Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, osogut@ksu.edu.tr

**** Prof.Dr., Atatürk Üniversitesi, Erzinan Eğitim Fakültesi, ebkasap@atauni.edu.tr

environment and economic reasons have been determined. Achievement of these students may be increased by supporting them giving opportunity and economical aid.

Keywords: Lesson success, socioeconomic conditions, students profiles, usage of computer.

1. GİRİŞ

Diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de üniversiteler ilk olarak büyük ve gelişmiş kentlerde kurulmuştur. Zamanla gelişmişlik düzeylerine göre diğer kentlere de kurulması devam etmiştir. Ülkemiz açısından günümüze değerlendirecek olursak 1992 yılından itibaren çok sayıda özel ve devlet üniversitesi açılmıştır. Özellikle bu süreçte kurulan devlet üniversiteleri gerek fiziki gerekse de akademik şartlar bakımından hâlâ oluşumunu yeterli hâle getirememişlerdir. (İşte böyle bir üniversitede yapılan bu araştırmaya göre öğrencinin sosyoekonomik durumu, sahip olunan imkânlar ve başarı arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur.)

Başarı, okul ortamında belirli bir ders ya da akademik programlardan bireyin ne derece yararlandığının bir ölçüsü ya da göstergesidir. Okuldaki başarı ise bir akademik programdaki derslerden öğrencinin aldığı notların ya da puanlarının ortalaması olarak düşünülebilir (Özgüven, 1998).

Öğrencinin ders başarısı üzerinde etkili olan pek çok değişken bulunmaktadır. “Öğrenme Değişkeni” olarak da adlandırılan bu değişkenler hemen tümüyle fizyolojik, psikolojik ve toplumsal durum ve koşullarla ilgilidirler. Öğrenme değişkenleri, öğrencinin “Öğrenme Durumu”nu, dolayısıyla da başarı düzeyini olumlu ya da olumsuz olarak etkilemektedirler (Uluğ, 1990).

Üniversite döneminde öğrenciyi etkileyen okul, çevre, aile, sosyoekonomik durum, arkadaş grubu, üniversitenin imkanları, motivasyon, meslek seçimi vb. gibi etmenler üzerinde araştırmalar yapılmıştır. Özgüven, (1974), Tarman (1947), Fankel (1958), Astin (1964) ve Nichols (1965) tarafından gerçekleştirilen araştırmalara göre öğrencilerin sosyoekonomik seviyesi ile akademik öğrenim derecesi yönünden yüksek düzeydeki ailelerden olması başarılarını olumlu, bu iki etmen yönünden düşük olanları ise olumsuz yönde etkilemektedir (Koç, 2005) .

Okul başarısı “zihinsel olmayan” birçok faktör tarafından da önemli düzeyde etkilenmektedir. Bunlar arasında, başarı güdüsü, kaygı, ailenin nitelikleri, sosyoekonomik özellikler, okul ve eğitim koşullarının yetersiz oluşu,

genel çevre özellikleri, beslenme ve sağlık koşulları vb. yer almaktadır (Özgüven, 1983).

Orta ve üst sosyoekonomik düzeydeki aileler okulu yaşama mesleki olduğu kadar psikolojik ve sosyal olarak da hazırlanmanın bir yolu olarak görürler. Düşük sosyoekonomik düzeydeki aileler ise çocuklarını genellikle yasal zorunluluktan dolayı ve iyi para getiren bir meslek sahibi olmaları için okula kaydettirirler. Ne okul başarısızlıklarını onlarla tartışır ne de daha başarılı olmaları konusunda onlara yardımcı olabilirler (Okul Başarısı-I, 2006).

Herhangi bir sosyal konuma mensup ailenin kültürel yapısı, o ailenin bireylerini etkiler ve yönlendirir. Genellikle çocukların yetiştirilmesi, biçimlendirilmesi mensubu oldukları ailenin, dolayısıyla da mensubu oldukları sosyal tabakaya ait kültürün gerektirdiği şekilde olmaktadır (Topkaya ve Serbes, 2005).

Akademik alanlarla ilgili sorunların bir çoğu öğrenciyi üniversiteye girmeye iten nedenlerden kaynaklanmaktadır. Bu doğrultuda üniversiteye giriş nedenleri psikolojik, ekonomik ve toplumsal olmak üzere üç boyutlu olarak düşünülebilir (Özbay, 1997).

Bununla beraber, yüksek sosyoekonomik grupta bulunan kişilerin evlerinde bulunan bilgisayarlardan daha fazla yararlandıkları da söylenmektedir. Öğrencilerin okulda bilgisayarlardan faydalanma süresi ve kişi başına düşen kullanım süresinin az olması göz önünde bulundurulduğunda, evlerde bulunan bilgisayarların öğrencilerin öğrenme süreçlerine daha fazla katkıda bulunacağı düşünülebilir. Oklun ve Altun (2003). Kirkman (1993) tarafından yapılan bir çalışmada, öğrencilerin bilgisayar hakkında bildiklerinin yaklaşık % 90'ını evde (okul dışında) öğrendikleri sonucuna ulaşılmıştır (Kirkman, 1993).

Üniversitenin sunduğu sosyal ve kültürel olanaklardan ve spor olanaklarından yararlanma eğiliminin, çok önemli ölçüde yükseldiği görülmektedir. Öğrenci profiline yönelik çalışmalar, öğrencilerin sosyoekonomik kökenlerinin, üniversitedeki akademik ve sosyal yaşama ilişkin görüşlerinin ve geleceğe yönelik beklentilerinin belirlenmesi açısından önemlidir. Akademisyenlerin gerek eğitim gerekse bilimsel çalışmaları için de yol gösterici özellikler taşıdıkları söylenebilir. Ayrıca üniversitelerin kullandığı kaynaklardan yararlanan önemli bir kesimin değerlendirmelerini yansıttıkları için kaynakların etkin kullanımı konusunda da önemli ipuçları sağlamaları olasıdır (Şenses, 2005).

Öğrencilik ve öğrenme işi çok önemli ve uzun bir süreçtir. Bu sürecin önemli bir kısmı olan lisans eğitimi ele alınarak bu kısımdaki öğrenci başarısını etkileyen sebepleri araştırmak amaçlanmaktadır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinin Matematik, Fizik, Kimya ve Biyoloji bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerdir. Araştırmanın örneklemi ise Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinin Matematik, Fizik, Kimya ve Biyoloji bölümlerinin 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören ve random usulü ile seçilen 141 öğrenciden oluşmuştur. Örnekleri oluşturan öğrencilerin bölümlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Bölüm Adı	Matematik	Fizik	Kimya	Biyoloji
Öğrenci Sayısı	32	33	42	34

2.2. Bilgi Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak 15 açık uçlu, 13 kapalı uçlu sorudan oluşan bir anket kullanılmıştır. Öğrencinin sosyoekonomik durumu, okuduğu ve okumak istediği bölüm, başarı ve başarısızlığını etkilediğini düşündüğü sebepler ile bilgisayar kullanımı ve araştırma yapmayla ilgili sorular sorulmuştur. Bu sorularla öğrencilerin başarılarında etkili olan maddi durum, okuduğu okul ve bölümünü sevme, okul ve bölümünün imkanları ölçülmeye çalışılmıştır. Ankette çoktan seçmeli soruların tamamı yüzde oranları ile değerlendirilmiştir. Ankette bulunan açık uçlu sorular sınıflandırılıp değerlendirilerek, öğrencilerin olumlu ve olumsuz ifadeleri gruplar hâlinde düzenlenerek verilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUMU

Anketten elde edilen bulgular frekans ve yüzde değerleriyle aşağıda verilmiştir. Araştırmaya katılan örneklemin % 35'i uzak kentlerden, % 65 gibi bir oranla çevre kentlerden (bunun % 25'nin üniversitenin bulunduğu kentten) olduğu görülmüştür.

Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 8-2 Yıl: 2006

Anne ve baba işleri sorulmuştur. Bu cevaplara göre gelir düzeyi gözetmeksi-
zin aşağıdaki tablodaki sınıflandırma yapılmış ve sayılar verilmiştir.

Tablo 1: Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Ebeveyn İşleri Dağılımı

Baba işi	
İşsiz	13
İşçi	5
Çiftçi	8
Serbest Ticaret	44
Memur	71

Anne işi	
Ev Hanımı	128
Çalışan	13

Bu sınıflandırmada, düzenli geliri olup kamu veya özel sektörde çalışanlar memur sınıfında değerlendirilmiştir. Görüleceği üzere öğrenci babalarından % 50'ye yakını düzenli bir gelire sahip değildir. Bu da öğrencilerin ekonomik durumları hakkında bilgi vermektedir.

Anne ve baba eğitim durumları aşağıda frekans ve yüzde olarak verilmiştir.

Tablo 2: Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Ebeveyn Eğitim Seviyeleri Dağılımı

	Yok	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite
Anne	52 (% 37)	52 (% 37)	9 (% 6)	21 (% 15)	7 (% 5)
Baba	12 (% 9)	50 (% 35)	19 (% 13)	35 (% 25)	25 (% 18)

Öğrencilerin annelerinde okur-yazar olmayan sayısı oldukça fazladır. Öğrencilerin babalarının eğitim seviyeleri ise annelerinkinden biraz daha iyi olmakla birlikte eğitim seviyesi genel olarak düşüktür.

Bireyin bir işi yaparken, yaptığı işle ilgili tutumunun, işin sonundaki ürünü etkileyebileceği ve mesleğini sevmeyen birinin o meslekte başarılı olamayacağı oldukça yaygın bir kanıdır (Kaya ve Büyükkasap 2005). Bu sebeple yaptığı ve yapmak istediği işi sevip sevmediğini ölçmek için öğrenci kitlesine kazandığı bölümün kaçınıcı tercihi, kazanmadan önceki okumak istediği bölüm, şu anda okumak istediği bölüm ve bitirdikten sonraki yapmak istediği iş hakkında da sorular sorulmuştur.

Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 8-2 Yıl: 2006

Tablo 3: Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Bölüm Tercih Sırası Dağılımı

Sırası	Biyoloji	Fizik	Kimya	Matematik	Toplam
1-5	16	15	13	3	47
6-19	13	13	22	15	63
20-24	5	5	7	14	31

Üniversite sınavı sonucunda bölüm tercih sayısı 24 olduğu göz önüne alınarak, öğrencilerin okudukları bölümü kaçınıcı tercihle kazandığı sordurulmuştur. Elde edilen bu değerlere göre öğrencilerin okudukları bölümü tercih sırası 6 ile 19 arasında çoğunluktadır. Tercih sırasının genel ortalaması ise 11'dir.

Tablo 4: Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Okuduğu Bölümlerinden Memnuniyet Dağılımı

	Biyoloji	Fizik	Kimya	Matematik	Toplam	Yüzdesi
Evet	8	14	15	18	55	39
Hayır	26	19	27	14	86	61

Elde edilen değerlere göre öğrencilerin büyük çoğunluğu (%61) okudukları bölümden memnun değildir. Bu durumun, başarısını da olumsuz yönde etkilediği bir gerçektir.

Tablo 5: Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Bölümünü Kazanmadan Önceki İsteddiği Bölüm Dağılımı

	Biyoloji	Fizik	Kimya	Matematik	Toplam	Yüzdesi
Eğitim Fakültesi	3	3	5	7	18	13
Tıp Fakültesi	4	1	2	5	12	9
Eczacılık Fak.	3	0	4	4	11	8
Mühendislik Fak.	4	5	9	3	21	15
Biyoloji	3	0	0	0	3	2
Fizik	0	6	1	0	7	5
Kimya	0	2	8	0	10	7
Matematik	13	10	5	10	38	26
Kararsız	2	4	4	0	10	7
Diğer	2	2	4	3	11	8
Toplam	34	33	42	32	141	100

Tablo 6: Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Şu Anda Okumak İstedikleri Bölüm Dağılımı

	Biyoloji	Fizik	Kimya	Matematik	Toplam	Yüzdesi
Eğitim Fakültesi	2	0	1	3	6	4
Tıp Fakültesi	5	2	2	0	9	6
Eczacılık Fak.	3	0	3	5	11	8
Mühendislik Fak.	3	1	6	3	13	9
Biyoloji	8	0	0	0	8	6
Fizik	0	14	0	0	14	10
Kimya	0	2	15	0	17	12
Matematik	7	8	2	17	34	24
Kararsız	2	3	3	0	8	6
Diğer	4	3	10	4	21	15
Toplam	34	33	42	32	141	100

Örnekleme oluşturan öğrencilerin mezun olduktan sonra yapmak istediği iş sorulmuştur. Verilen cevaplar doğrultusunda kararsızlar (% 13) dışında öğretmenlik (% 45), akademisyenlik (% 14), ticaret (% 6), özel ya da kamu kurumunda kimyager veya biyolog olarak çalışma isteyenlerin (% 21) sınıflandırılması yapılmıştır. Bu verilere göre öğrencilerin büyük bir kısmı birinci sırada öğretmen olarak çalışmak istemektedir.

Öğrencilerin başarı ve başarısızlık durumunu inceleyecek sorular sorulmuştur. İlk olarak aşağıdaki şekilde bir sınıflandırma yapıp birden fazla işaretleme yapabileceği “sınıflandırılanlardan hangisi, mevcut durumundan daha iyi olsaydı başarınız artardı?” sorusu sorulmuştur. Aşağıdaki tablo ile verilmiştir.

Tablo 8.

Okul	Aile	Ortam	Para	Hoca	Sağlık	Diğer	Hiçbiri	Toplam
50	11	51	46	50	12	24	10	254
% 20	% 4	% 20	% 18	% 20	% 5	% 9	% 4	% 100

Buna göre öğrencinin, mevcut şartlarda başarısını etkilediğini düşündüğü faktörlerden okul, ortam, akademik kadro ve ekonomik problemler ilk sıraları almaktadır. Genel başarısını etkileyen temel problemleri açık uçlu sorularla sorgulanmış ve aşağıdaki tabloda verilen sınıflandırma yapılmıştır.

Tablo 9: Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Başarısını Etkileyen Sebeplerin Dağılımı

Aile	Ortam	Para	Hoca	Sağlık	Psikolojik durum	Toplam
19	70	42	21	9	24	215
% 9	% 32	% 20	% 10	% 4	% 25	% 100

Yine bu değerlerden elde edilenlere göre, başarısını etkileyen sebeplerde ortam, akademik kadro, maddiyat ve öğrencinin psikolojik durumu öne çıkmaktadır. Benzer sonuçlar ders başarısında etkili olan sebepler sorulduğunda da elde edilmiştir.

Tablo 10: Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Ders Başarısını Etkileyen Sebeplerin Dağılımı

Kendisi	Kaynak	Hoca	Ortam	Aile	Diğer	Toplam
99	40	81	54	21	12	307
% 32	% 13	%26	% 18	% 7	% 4	% 100

Yukarıdaki tablolardan elde edilenler toparlanırsa, başarıyı etkileyen sebepler fiziki ve sosyal çevre, para, akademik kadronun yapısı ve tutumu öne çıkmaktadır. Bu sebepler bireyin psikolojik yapısını olumsuz yönde etkilemektedir. Dolayısıyla başarıyı etkilemektedir.

Öğrencilerin teknolojik imkânlarla sahipliği, bilgisi ve bunlardan faydalanma durumları da başarı üzerine olumlu etki yapacak durumlardır. Bu sebeple öğrencilerin bilgisayar, internet kullanımı ve bunlardan yararlanma durumlarını araştıran sorular sorulmuştur.

Tablo 11. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Bilgisayar Kullanmayı Bilme Dağılımı

	Biyoloji	Fizik	Kimya	Matematik	Toplam	Yüzdesi
Biliyor	31	28	37	26	122	87
Bilmiyor	3	5	5	6	19	13

Elde edilen değerlere göre bu oran üniversite düzeyinde daha yüksek olması gerekirken, kentsel baz da Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Tablo 12. Örnekleme Oluşturan Öğrencilerin Kişisel Bilgisayara Sahiplik Dağılımı

Bilgisayarı var mı?	Biyoloji	Fizik	Kimya	Matematik	Toplam	Yüzdesi
Var	11	10	15	14	50	35
Yok	23	23	27	18	91	65

Bilgisayara sahiplik (% 35) oranına bakıldığında düşük olduğu görülmür. Bu durum ancak sosyoekonomik durumla birlikte değerlendirildiğinde anlaşılabilir. Bu 50 kişinin bilgisayarlarının internet bağlantısının olup olmadığı da sorulmuştur.

Tablo 13: Örneklemedeki Öğrencilerin Kişisel Bilgisayarının İnternet Bağlantısı Dağılımı

	Biyoloji	Fizik	Kimya	Matematik	Toplam	Yüzdesi
Var	7	4	4	8	23	46
Yok	4	6	11	6	27	54
Toplam	11	10	15	14	50	100

Tablo 11, Tablo 12 ve Tablo 13 verilerine göre bilgisayar ve internet kullanımı ile ilgili sorulara verilen cevaplar doğrultusunda oranlar Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Ayrıca 141 öğrencinin % 16'sı internet bağlantısına sahiptir.

4. TARTIŞMA

Araştırma grubundaki öğrenci babalarının % 50'si düzenli bir gelire sahiptir. Ayrıca genel olarak bakıldığında babaların % 91'i bir işle uğraşmaktayken % 9'u işsizdir. Annelerde de bir geliri olup olmama durumuna göre çalışan ve ev hanımı sınıflandırması yapılmıştır. Burada ise baba oranlarının tersine % 91'lik kısım bir ek geliri olmayan (ev hanımı) ve %9'luk kısım ise bir ek geliri olan şekilde bulunmuştur. Büyük oranda ebeveynlerden sadece birinin çalışması ve bu çalışan kesiminde düzensiz bir gelire sahip olması ailelerin ekonomik seviyesinin düşük olduğunu gösterir.

Ebeveyn eğitim düzeyleri oldukça düşüktür. Özellikle okuryazarlık durumları değerlendirilirse annelerde % 63, babalarda ise % 91 olmasına rağmen lise ve üniversite mezunu oranlarında durum daha iyi ortaya konulabilir. Böyle değerlendirildiğinde annelerde % 20, babalarda ise % 43'tür.

Ayrıca üniversite tercihinde sosyoekonomik durumun elde edilen değerler sonucunda çok etkili olduğunu doğrulanmıştır.

Grubun okuduğu bölümlerinin ortalama kaçınıcı tercihleri olduğu ise şöyledir. Biyoloji bölümünün tercih sırasının yaklaşık ortalaması 10, fizik bölümü 8, kimya bölümü 10 ve matematik bölümünü ise 17 olarak belirlenmiştir. Toplamdaki tercih sırası ise yaklaşık olarak 11'dir. Ayrıca öğrencilerin % 33'ü okuduğu bölümü ilk beşte, % 45'i 6 ile 19 arası ve % 22'si ise 20 ile 24 arasında tercih etmişlerdir. İlk beş tercihi içinde şu anda okuduğu bölümü tercih edenler oranının büyüklüğü ve genel tercih ortalaması olan 11, beklenen değerlerden çok iyidir. Bu durumu sosyoekonomik durum ve ikamet edilen yerin üniversitenin bulunduğu kente yakın olmasını istemeye bağlanabilir.

Okudukları bölümden % 61 gibi büyük bir oranda memnuniyetsizlik sonucu çıkmıştır. Üniversitenin geçmişinin çok uzun olmamasından dolayı, gerek akademik yapı gerekse de fiziki şartlar henüz tamamlanmamıştır. Bu sebeple öğrenciler, üniversiteye gelmeden önce köklü üniversitelere bakarak zihinlerinde oluşturdukları üniversite hayali ile birebir örtüşen bir ortam bulamamaktadırlar. Araştırmanın 3. ve 4. sınıf öğrencileri üzerinde yapılmasının amaçlarından birisi ortamı daha iyi tanımış olmasıdır. Bir diğer önemli amaç ise bu öğrencilerin birinci sınıflarını ortamı ve şartları daha kötü olan farklı bir yerleşke de okumuş olmalarıdır. Fakat araştırmada elde edilen ve aşağıda verilen değerler tatminkâr ve pek olumlu değildir.

Öğrencilerden, üniversitenin fiziki durumu, sosyal-kültürel faaliyetleri, imkânları ve akademik kadrosu hakkında fikirleri sorulmuştur. Elde edilen sonuçlar şöyledir:

- Öğrencilerin % 55'i okulun fiziki durumundan memnundur.
- Öğrencilerin % 41'i akademik kadronun çoğunluğundan memnundur.
- Öğrencilerin % 81'i okulun yemek, ulaşım, barınma vs. imkânlarından memnun değildir.
- Okulun sosyal-kültürel faaliyetleri hakkındaki görüşlerine göre % 36'sı bu faaliyetlerden memnun ve ilgili olurken % 44'ü yetersiz bulmakta, % 20'si hiç ilgilenmediğini belirtmektedir.

Öğrenciler genel olarak şu anda okuduğu bölümlerden memnun değildirler. Dikkat çeken bir durum ise Matematik Bölümüne isteğin fazla olmasıdır. Ayrıca Matematik Bölümündeki öğrencilerin bölümünden memnuniyetleri ile istekleri bölüm oranları doğru orandadır. Öğretmenlik, mühendis-

lik ve matematik bölümü daha önceki isteklerinde çoğunluktadır. Şu anki isteklerde ise matematik bölümünü istekte fazla bir değişim olmamakla birlikte şu anda okuduğu bölümlere öğretmenlik ve mühendislikten kaymalar olmuştur.

Mezun olduğunda yapmak istenilen işler sınıflandırıldığında, kamu veya özel sektörde öğretmenlik büyük bir oranla ilk sıradadır. İkinci sırayı ise akademik alanda çalışmak gelmektedir. Bunlara rağmen üçüncülüğü şu anda herhangi bir kararı ve fikri olmayanlar almaktadır. Bu değerlere göre öğretmenliğin ilk sırada olmasının nedeni Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan kadrolu atamalardır.

Başarıyı etkileye sebeplerde, ders başarısında bireyin kendisi, hoca, ortam ve kaynak sıralaması çoktan aza doğru sıralanmıştır. Genel olarak başarıda olumlu yönde etkili olacak etkenler okulun fiziki durumunun yeterli olması, uygun arkadaş çevresi bulabilmesi, hocaların ilgi, bilgi ve yönlendirmesi, sosyal ve kültürel faaliyetlerin yeterliliğidir. Bu durum ve imkânlar sayesinde birey moral kazanacak ve psikolojik olarak rahatlayacaktır. Çünkü öğrenciler derslerindeki başarısını etkileyen sebep olarak % 25 gibi bir oranla kendine bağlamaktadırlar.

141 kişiden % 87'si bilgisayar kullanabilmektedir. Bilgisayar kullanmasını bilen 122 kişiden % 52'si (okul ve kurs dışında) "kendi kendine" öğrendim derken % 28'i bir kurs alarak öğrenmiştir. Geriye kalan kısım ise bölümlerde verilen temel bilgisayar derslerinde öğrenmiştir. Ayrıca öğrencilerin % 35'inin kendine ait bir bilgisayarı vardır. Kendine ait bilgisayarı olanların % 46'sının bilgisayarlarının internet bağlantısına sahiptir. Öğrencilerin % 46'sının dersleri için bilgisayardan yararlandığı tespit edilmiştir. Bulunan değerlere göre % 68'i internette araştırma yapmaktadır. İnternette araştırma yapanların sayısı ve yüzdesiyle bilgisayarı ders amaçlı kullananların yüzdesi karşılaştırıldığında, bilgisayar kullanımının daha çok ders dışı kullanım olduğu görülmektedir.

Bilgisayar kullanan oranına bakıldığında % 87 oranında bilgisayar kullanan ortaya çıkmış olup bu sonuç 2005 yılı DİE verilerinin (kentsel baz oranı olan % 71) üzerindedir. Bilgisayar sahibi olanlardan % 16 oranında internet kullanımı da DİE verilerinin altında olmasına rağmen kentsel baz olan % 18,57 oranına çok yakındır.

Bilgisayar ve internete erişim imkânları, oranı ve sosyoekonomik durumların karşılaştırılmasıyla da şunlar rahatlıkla söylenir. Ebeveynler çocuklarının rahat bir şekilde, iyi bir eğitim alması için ve aynı zamanda psikolojik olarak çocuğunu olumlu etkileyeceğinden, onların eğitimi için imkânla-

rını zorlayarak da olsa üzerine düşeni yapmaya çalışmaktadır. Buna rağmen başarı düzeyi açısından ve bilgisayarlı ders amaçlı kullanım oranlarına göre değerlendirildiğinde doğru orantı görülmemiştir. Bu ise bilgisayar ve internetin daha çok ders dışı kullanımına bağlanmaktadır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yeni kurulan, fiziki ve akademik oluşumunu tamamlayamamış veya yeterli hâle gelememiş üniversiteleri tercih etmede, yakınlık, üniversiteye giriş puanı yetersizliği ve ekonomik sebepler temel oluşturmaktadır. Bu olumsuzluklardan dolayı buraya kadar olan kısımda, gidilecek üniversitenin imkânları göz önüne alınmamaktadır. Kayıt yapıldıktan sonra, karşılaştıkça farkına varılan imkânsızlıklar, yetersizlikler, eksiklikler ve öğrencinin kafasında canlandırdığı üniversite hayalini bulamaması, öğrenci başarısını azaltmaktadır. Çünkü her öğrenci üniversiteye gitmeden önce, kafasında fiziki olarak güzel bir çevre ile ulaşım, barınma, yemek ve sağlık problemleri için rahat bir ortam bekler. Bunların eksikliğini giderecek veya bunları daha da güzelleştirecek sosyal, kültürel etkinliklerin olması öğrencinin moral ve kültürel yönünü geliştirecektir. Diğer taraftan bireyin başarılı ve faydalı olması için meraklı, ilgili, araştırmacı, katılımcı, açık fikirli ve problem çözmelerini sevmesi gerekir. Başarısızlık durumlarında bu sayılanların eksikliği etkili olmaktadır.

KAYNAKLAR

- DİE. (2005). Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması Sonuçları, http://www.die.gov.tr/TURKISH/SONIST/HHBilisim/k_161105.xls.
- Kaya, A. ve Büyükkasap, E., (2005) Fizik Öğretmenliği Programı Öğrencilerinin Profilleri, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Endişeleri: Erzurum Örneği, Kastamonu Eğitim Dergisi, Cilt:12, No:2, 367-380.
- Koç, M., Avşaroğlu, S. ve Sezer, A. (2005). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Online Dergi.
- Kirkman, C. (1993). Computer experiance and attitudes of 12-year old students: Implications for the UK National Curriculum. Journal of Computer Assisted Learning, 7, 187-194.
- Okul Başarısı-I. (2006). www.psikoloji.gen.tr/modules.php?name=News&file=print&sid=51.

-
- Oklun, S. ve Altun, A. (2003). İlköğretim öğrencilerinin bilgisayar deneyimleri ile uzamsal düşünme ve geometri başarıları arasındaki ilişki. TOJET, 2 (4), 13–18.
- Özbay, G. (1997). Üniversite öğrencilerinin sorunlarına yönelik 1982-92’de yayınlanan araştırmalara ilişkin değerlendirme ve yorumlama. Türk Psikoloji Dergisi, 12(39),18–27.
- Özgüven, İ. E. (1974). Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen zihinsel olmayan faktörler. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 19, 28–35.
- Özgüven, İ. E. (1998). Bireyi tanıma teknikleri. PDREM Yayınları, Ankara.
- Şenses, F. (2005). ODTÜ İktisat bölümü öğrenci profili-yeniden. ODTÜ Gelişme Dergisi, 32 (1), 185–198.
- Topkaya, İ. Serbes, Ş. (2005). Meslek ve eğitim düzeyleri bakımından farklılık gösteren velilerin çocukları için tercih ettikleri spor branşları. Eğitimde Kuram ve Uygulama, 1(1–2, 36–42).
- Uluğ, F. (1990). Okulda başarı, Remzi kitapevi, 3. Basım.